

Posudek disertační práce

Uchazeč: **Ing. Tereza Otčenášková, BA**
Název disertační práce: Znalostní intenzita
Školitelka: doc. Ing. Vladimír Bureš, Ph.D., MBA
Studijní program: P6209 - Systémové inženýrství a informatika
Studijní obor: 6209V014 - Informační a znalostní management
Oponent: doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
Katedra ekonomie a kvantitativních metod
Fakulta ekonomická, Západočeská univerzita v Plzni

Tématem předložené disertační práce je koncept znalostní intenzity včetně vymezení tohoto pojmu, popis komponent znalostní intenzity a zejména vytvoření konceptuálního modelu znalostní intenzity. Hlavním cílem disertační práce je podle autorky „navrhnout inovativní způsob hodnocení znalostní intenzity organizace založený na dynamice znalostních procesů“ (str. 5). S touto formulací cíle koresponduje doktorandkou stanovená výzkumná otázka „Jakým způsobem lze hodnotit dynamickou složku znalostní intenzity?“ Na str. 25 je pak cíl práce formulován ještě jednou, ale poněkud obecněji jako „představit koncept znalostní intenzity, kterým by mělo dojít k celkovému vyjasnění přínosů znalostního managementu a zejména ke zvýšení využití znalostního potenciálu organizací.“

Zvolené téma disertační práce, tj. problematiku znalostního managementu, je možné v současné době považovat za vysoce aktuální. V dnešní znalostní společnosti potřebují firmy pro svůj rozvoj neustále rozvíjet své znalosti, umět využívat nové trendy ve vývoji technologií. Bez rozvoje znalostí nebude organizace schopná rozpoznávat a využívat nové příležitosti či redukovat potenciální rizika a nebezpečí.

Vlastní práce je zpracována v rozsahu 109 stran včetně seznamu použité literatury, 3 stran příloh a 4 stran se seznamem vlastních publikací autorky. Po úvodu následuje kapitola obsahující formulaci hlavního a dílčích cílů, vyjasnění návazností na předchozí výzkumy a popis metodiky výzkumu. Následuje poměrně obsáhlá kapitola shrnující teoretická východiska a současný stav zkoumané problematiky, v jejíž druhé části se autorka věnovala vymezení pojmu znalostní intenzity tak, jak jej v dosud publikované literatuře vnímají jednotliví autoři na různých úrovních, od úrovně jednotlivce až po nadnárodní úroveň.

Klíčovou kapitolou disertační práce je čtvrtá kapitola obsahující autorkou dosažené výsledky. Z hlediska tvorby modelu znalostní intenzity jsou zde nejprve stručněji představeny dílčí modely, jako je aditivní model znalostní intenzity a inkrementální model znalosti znalostní intenzity. Jádrem je pak podkapitola 4.3, která představuje autorkou navržený přístup k hodnocení znalostní intenzity. Formou výčtu jednotlivých prvků je zde popsána náplň čtyř základních typů prostorů *ba*. Tento výčet byl získán vlastním výzkumem v podobě semistrukturovaných rozhovorů realizovaných ve vybraném vzorku společností. Výsledný model či spíše přístup k hodnocení znalostní intenzity však bohužel působí poněkud neuspořádaným a neohrazeným dojmem. Vzhledem k jeho rozsahu – cca 12 textových stran práce – bych doporučoval jednotlivé položky uspořádat například do víceúrovňového

odrážkového či číslovaného seznamu, aby bylo konkrétně zřejmé, v jakém prostoru a na jaké úrovni se každý jeden konkrétní identifikovaný prvek, resp. koncept nachází.

Tato stěžejní část práce však vyvolává některé otázky, na které nejsou v práci uvedeny uspokojivé odpovědi. Uvést lze následující:

- V práci není konkrétně uvedeno, na jakém vzorku společností byly podklady pro konstrukci navrženého přístupu k hodnocení znalostní intenzity získány. V podkapitole 2.3 věnované metodice výzkumu je pouze obecně uvedeno, že respondenty byli manažeři ve vybraných firmách zejména v soukromém sektoru. Nijak není odůvodněna reprezentativnost zvoleného vzorku.
- Vlastní hodnota míry znalostní intenzity je podle autorky vypočítána jako prostý podíl v dané organizaci zastoupených konceptů ke všem identifikovaným konceptům v rámci všech čtyř jednotlivých prostorů *ba*. Je však otázkou, zda všechny jednotlivé koncepty mají pro stanovení znalostní intenzity shodný význam.
- V uvedeném přístupu se dále nijak nerozvádí četnost, případně intenzita využívání konkrétního konceptu v hodnocené organizaci – např. „Využívání digitální knihovny“: odpověď může být „ano“ jak v případě využití jedním či několika málo zaměstnanci několikrát do roka, tak i v případě prakticky každodenního využívání většinou zaměstnanců.

Bližší konkretizaci neposkytuje ani příklad (případová studie) v podkapitole 4.4. Není zde uvedeno konkrétní vyhodnocení jednotlivých prostorů pro daný podnik a vše je omezeno pouze na prezentaci čtyř výsledných procentuálních hodnot vyjadřujících výslednou míru znalostní intenzity podle navrženého přístupu bez toho, aby bylo konkrétně jasné, jak byly tyto hodnoty vypočteny.

Pozitivně lze naopak hodnotit, že autorka si je některých výše zmíněných problémů vědoma a alespoň je zmiňuje v závěru práce v rámci podkapitoly věnované zaměření dalšího výzkumu.

Po formální stránce je práce zpracována na poměrně dobré úrovni jen s menším počtem formálních nepřesností či překlepů. Práce je poměrně přehledně členěna a vložené obrázky a tabulky jsou přehledné a čitelné.

Hlavní přínos disertační práce lze spatřovat především v teoretické rovině prezentováním vlastního přístupu k hodnocení znalostní intenzity organizace, který je zřejmě originálním přínosem autorky.

Celkově lze konstatovat, že předložená disertační práce i přes některé uvedené výhrady v principu splnila stanovené cíle a že přináší nové a užitečné dílčí poznatky v oblasti znalostního managementu v podnikové sféře. Z uvedených poměrně rozsáhlých publikačních výstupů je zřejmé, že se doktorandka danou problematikou hlouběji zabývá a je schopna výsledky své práce publikovat na vědeckých konferencích i v odborných časopisech.

Vzhledem k výše uvedenému hodnocení **doporučuji práci k obhajobě** a v případě jejího úspěšného obhájení **doporučuji udělit Ing. Tereze Otčenáškové titul Ph.D.**

V Chebu, 3. 6. 2019

doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný

Otázky k obhajobě:

Následující otázky vycházejí z výhrad uvedených v textu posudku:

1. Na jakém vzorku společností byly podklady pro konstrukci navrženého přístupu k hodnocení znalostní intenzity získány? Odůvodněte reprezentativnost zvoleného vzorku s ohledem na obecnou platnost a praktické použití navrženého přístupu.
2. Okomentujte vliv případného zahrnutí významu (vah) jednotlivých konceptů na výslednou vypočtenou hodnotu znalostní intenzity pro danou organizaci.
3. Diskutujte možné dopady zahrnutí vhodného škálování při zhodnocení využívání konkrétních konceptů v hodnocené organizaci na výslednou vypočtenou hodnotu znalostní intenzity.